

Állami B terv

A teljesen fenntarthatatlanná váló nyugdíjrendszer miatt tolja át az idős szülők eltartásának anyagi felelősséget az állam a családokra - mondja Farkas András nyugdíjszakértő, a nyugdiguru.hu gazdája.

KÉRDEZETT: ÁCS GÁBOR

Az, hogy idén júliustól a gyerekek már nemcsak az alaptörvény, hanem a polgári törvénykönyv konkrét rendelkezése szerint is kötelesek eltartani szüleiket, és például egy kórházi elfekvő is behajthatja az idős lakók gyerekeitől és unokáitól a költségeit, összefüggésben áll a nyugdíjrendszer roskadozásával?

Szerintem egyértelműen igen.

Mikor omlana ránk a nyugdíjrendszer, ha nem nyúlnánk hozzá?

Valamikor 2030 körül biztosan jön egy sokk. Addigra közel 200 ezerrel több nyugdíjas és egymillióval kevesebb járulékfizető lesz, mint ma. És ez

még simán a demográfia, nincs benne a kivándorlás hatása. Márpedig az se csekély. Nem kell ahhoz matematikai PhD, hogy tudjuk, a rendszer teljesen fenntarthatatlan.

Mikor kell tehát valamit lépnie az államnak?

Nyilván minél hamarabb, de csak az egészségügy után, mert az hamarabb ránk dől. Az egészségügyben nemcsak az amortizáció és a tízezer kivándorolt orvos a gond, de már szakápoló sincsen.

Mi történik, ha nem nyúlnak hozzá a nyugdíjrendszerhez? Mennyit bír majd kifizetni 2030 táján?

Kivándorlás nélkül számolva, a 80-85 százalékos helyettesítési ráta 50 százalékra zuhanhat.

Vagyis a felére esik az első nyugdíj összege az utolsó fizetéshez képest.

Igen, a mai nyugdíjnak is nagyjából a kétharmada lesz csak.

Mit léphet az állam?

Nyilván a legegyszerűbb a korhatáremelés. Ha ezt nem tették volna meg a Ratkó-nemzedék esetében, már bedőlt volna a rendszer. A fiatalabb korosztályoknak további emelésre kell számítaniuk.

Ezt simán lenyeli a társadalom?

Nálunk az eddigi korhatáremelések mellett a magánnyugdíjrendszer átalakítása is átment a legkisebb társadalmi elégedetlenség nélkül. Az olyan durva, a rendszer fenntarthatóságát szolgáló intézkedések is simán elgurultak, mint a korhatár előt-

ti nyugdíjak, illetve a rokkantnyugdíj megszüntetése, vagy más oldalról a járuléklafon eltörlése. Tehát itt is van még játéktér, csökkentheti az állam tovább a jogosultságokat, szigoríthatja a nők kedvezményes nyugdíjának feltételeit, tovább játszhat az évente kötelező nyugdíjemeléssel is, ami most az előre jelzett inflációhoz van kötve, de nem úgy szigorítani a törvényt, vagy átírni a nyugdíjas fogyasztói kosarat. Egy százalékos emelés 30 milliárd forintot jelent.

A szülőtartás tehát azt jelenti, hogy az állam nem bír a feladattal, inkább jó előre átlócsöli a családokra?

Én állami B tervnek nevezem.

Az állam nyilván azt akarja, hogy a rászorultak ne a szociális ellátórendszeréhez forduljanak segítségért, hanem oldja meg a helyzetüket a család. Ezzel utána tudnak nyúlni a külföldön dolgozóknak is, mondván, nem fizetnek itthon járulékot, de legalább tartsák el az idős családtagokat. És még valami. Ha összerakjuk a kirakós játék darabjait, talán nem véletlen, hogy hamarosan 12 ezer ágyat kell átadni az aktív egészségügyi ellátórendszerből a szociálisba, ezek azok, amit a köznyelv elfekvőnek hív. A szociális rendszerben sokkal kisebb az ágyak állami támogatása, nyilván megugranak a költségek, amit valakinek ki kell fizetnie.

Mennyire reális, hogy már a módosítás júliusi életbe lépése után beindul a pénzbehajtás, pereskedés?

A családok eleinte nem fognak élni a lehetőséggel, mert szégyellik. De például a legtöbb idősellátó otthon állami vagy önkormányzati fenntartású, nekik simán ki lehet adni, hogy verjék le a költségeket a gyerekeken. Ha a finanszírozásukhoz szükséges lesz, kénytelenek lehetnek akár perrel behajtani azt, ami most már az új törvény szerint jár. ☹

Ez egy rövidített verzió, a teljes interjú a Forbes blogon (forbes.blog.hu) olvasható.

